

รายวิชา สุขศึกษา

รหัสวิชา พ๒๑๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ มหันตภัยจากสารเสพติด

เรื่อง ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติด
กับการเกิดโรค ตอนที่ ๑

ครูผู้สอน ครูเนติพงษ์ อินทร์สอาด

เรื่อง

ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติด
กับการเกิดโรค ตอนที่ ๑

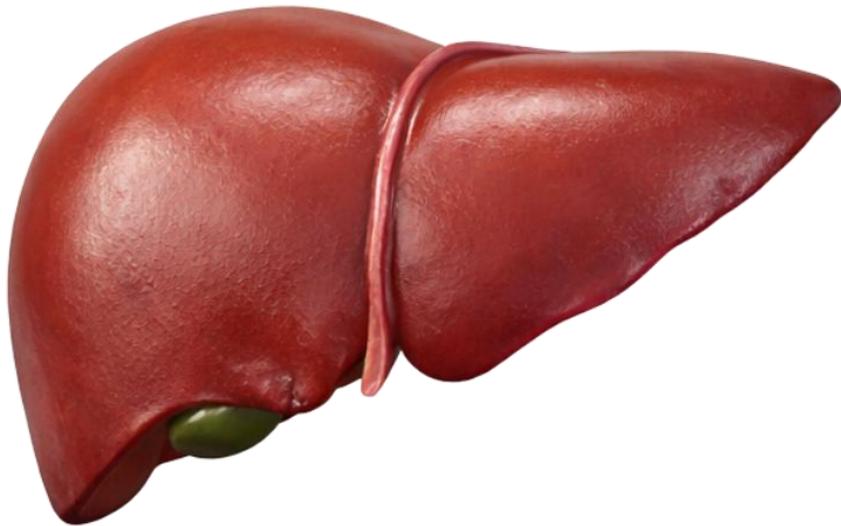

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรคได้
๒. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรคได้
๓. ตระหนักถึงการเสพติดกับการเกิดโรคที่มีต่อความปลอดภัยของชีวิตได้

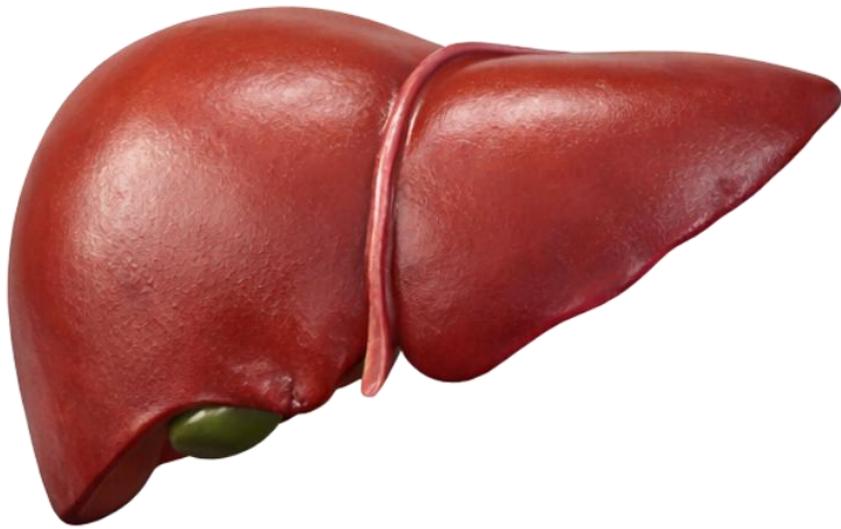

คำถามชวนคิด

จากภาพคืออวัยวะใดในร่างกาย

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าเกิดจากการใช้สารเสพติดประเภทใด

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรค ครั้งที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง มหันตภัยจากสารเสพติด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรค ครั้งที่ ๑
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรคและอุบัติเหตุ

สารเสพติดทุกประเภทจะมีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคและอุบัติเหตุอย่างชัดเจน โดยเมื่อเสพเข้าไป สารเสพติดก็จะออกฤทธิ์ต่อร่างกาย ซึ่งมีผลต่อสุขภาพ และเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ ร้ายแรงได้ นับเป็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่นเป็นอย่างมาก

๑.๑ ประเภทของสารเสพติดกับการเกิดโรค

สารเสพติดเมื่อเสพเข้าไปแล้ว จะทำให้ภูมิคุ้มกันโรคในร่างกายน้อยกว่าปกติ ก่อให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย โดยสารเสพติดที่ทำให้เกิดโรคที่พบเห็นได้บ่อยในสังคม ได้แก่

๑) บุหรี่

เป็นสารเสพติดที่โทษทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เพราะในควันบุหรี่มีสารเคมีอยู่มากมาย ซึ่งเป็นพิษภัยต่อสุขภาพของผู้เสพและผู้ที่ได้รับควันบุหรี่เข้าสู่ร่างกาย โดยสารที่อยู่ในบุหรี่ยังไม่มีผลที่ทำให้ผู้สูบบุหรี่ได้ แต่จะเป็นการติดของใจ สูบเพราะความเคยชิน ถ้าไม่สูบจะไม่ทำให้เกิดอาการ “ลงแดง” เหมือนสารเสพติดอื่นๆ

การสูบบุหรี่เป็นพิษภัยต่อสุขภาพทั้งตัวผู้สูบ และผู้ที่ไม่ได้สูบซึ่งได้สูดดมเอาควันบุหรี่เข้าไป ซึ่งสารพิษที่มีอยู่ในบุหรี่ยังมีหลายชนิด ทุกชนิดล้วนมีผลต่อสุขภาพด้วยกันทั้งสิ้น แต่สารพิษที่ส่งผลต่อสุขภาพอย่างเห็นได้ชัด มีดังนี้

๑.๑) นิโคติน (Nicotine) เป็นสารที่ทำให้ออกฤทธิ์โดยตรงต่อสมอง โดยจะไปกระตุ้นและกดประสาทส่วนกลาง ซึ่งเมื่อสูบ ๑-๒ มวนแรกจะทำให้รู้สึกกระปรี้กระเปร่า แต่ถ้าสูบมาก ๆ หลาย ๆ มวน จะไปกดประสาทส่วนกลาง ทำให้มีความรู้สึกขาลง โดยนิโคติน ร้อยละ ๙๕ จะไปจับอยู่ที่ปอด ส่วนที่เหลือจะไปจับอยู่ที่เยื่อหุ้มริมฝีปาก และบางส่วนของกระดูกซี่โครงและหลอดเลือด ซึ่งมีผลโดยตรงต่ออวัยวะต่าง ๆ ทำให้หลังสารอิพิเนฟริน (Epinephrine) อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ความดันโลหิตสูงขึ้น หัวใจเต้นเร็วกว่าปกติ หลอดเลือดแดงหดและตีบตัน อีกทั้งยังมีผลต่อการเพิ่มไขมันในเลือดอีกด้วย ทั้งนี้สารนิโคตินที่มีอยู่ในบุหรี่ยังมีผลทำลายเยื่อบุชั้นในของหลอดเลือดแดง ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้เกิดโรคหลอดเลือดหัวใจ หรือหัวใจขาดเลือดได้

๑.๒) ทาร์ (Tar) หรือน้ำมันดิน เป็นส่วนประกอบสำคัญของใบยาสูบ มีลักษณะเหนียวเป็นสีน้ำตาลเข้ม ก่อให้เกิดมะเร็ง เช่น มะเร็งปอด ซึ่งเมื่อสูดเข้าไปสารทาร์ที่มีอยู่ในบุหรี่ยังจะไปจับที่ปอด เมื่อสูดติดต่อกันหลายครั้งจะทำให้ขนปิดเล็ก ๆ (cilia) ภายในเยื่อหุ้มของลมหายใจ ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ เยื่อหุ้มทางเดินหายใจ ถูกมลพิษทำลาย มีการเสื่อมสภาพของเนื้อเยื่อภายในทางเดินหายใจ เกิดการระคายเคือง มีอาการไอเรื้อรัง และเป็นโรคถุงลมโป่งพอง

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรค ครั้งที่ ๑

บุหรี่

๑.นิโคติน (Nicotine) เป็นสารที่ทำให้ออกฤทธิ์โดยตรงต่อสมอง โดยจะไปกระตุ้นและกดประสาทส่วนกลาง ซึ่งเมื่อสูบ ๑-๒ มวนแรก จะทำให้รู้สึกกระปรี้กระเปร่า แต่ถ้าสูบมากๆ หลายๆ มวน จะไปกดประสาทส่วนกลาง ทำให้มีความรู้สึกชาลง

บุหรี่

๒. ทาร์ (Tar) หรือน้ำมันดิน เป็นส่วนประกอบสำคัญ
ของใบยาสูบมีลักษณะเหนียวเป็นสีน้ำตาลเข้มก่อให้เกิดมะเร็ง

บุหรี่

๓. แก๊สต่างๆ เช่น แก๊สคาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbonmonoxide) แก๊สไฮโดรเจนไซยาไนด์ (Hydrogencyanide) แก๊สไนโตรเจนไดออกไซด์ (Nitrogendioxide) เป็นต้น ซึ่งแก๊สแต่ละชนิดเป็นพิษต่อร่างกายแตกต่างกัน

บุหรี่

๔. สารก่อมะเร็งต่างๆ ได้แก่ ไฮโดรคาร์บอน (Hydrocarbon) และเบนโซไพรีน (Benzopyrene) ซึ่งเป็นตัวการที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งขึ้นได้

บุหรี่

๕. สารระคายเคืองต่างๆ ในควันบุหรี่จะมีสารระคายเคืองอยู่หลายชนิด เช่น แอมโมเนีย สารกัมมันตรังสี สารฟอร์มัลดีไฮด์ โดยสารเหล่านี้จะไปรบกวนการทำงานของหลอดลมและปอด

ชีวิตของชายคนที่
พลิกผันจากสูงสูด

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

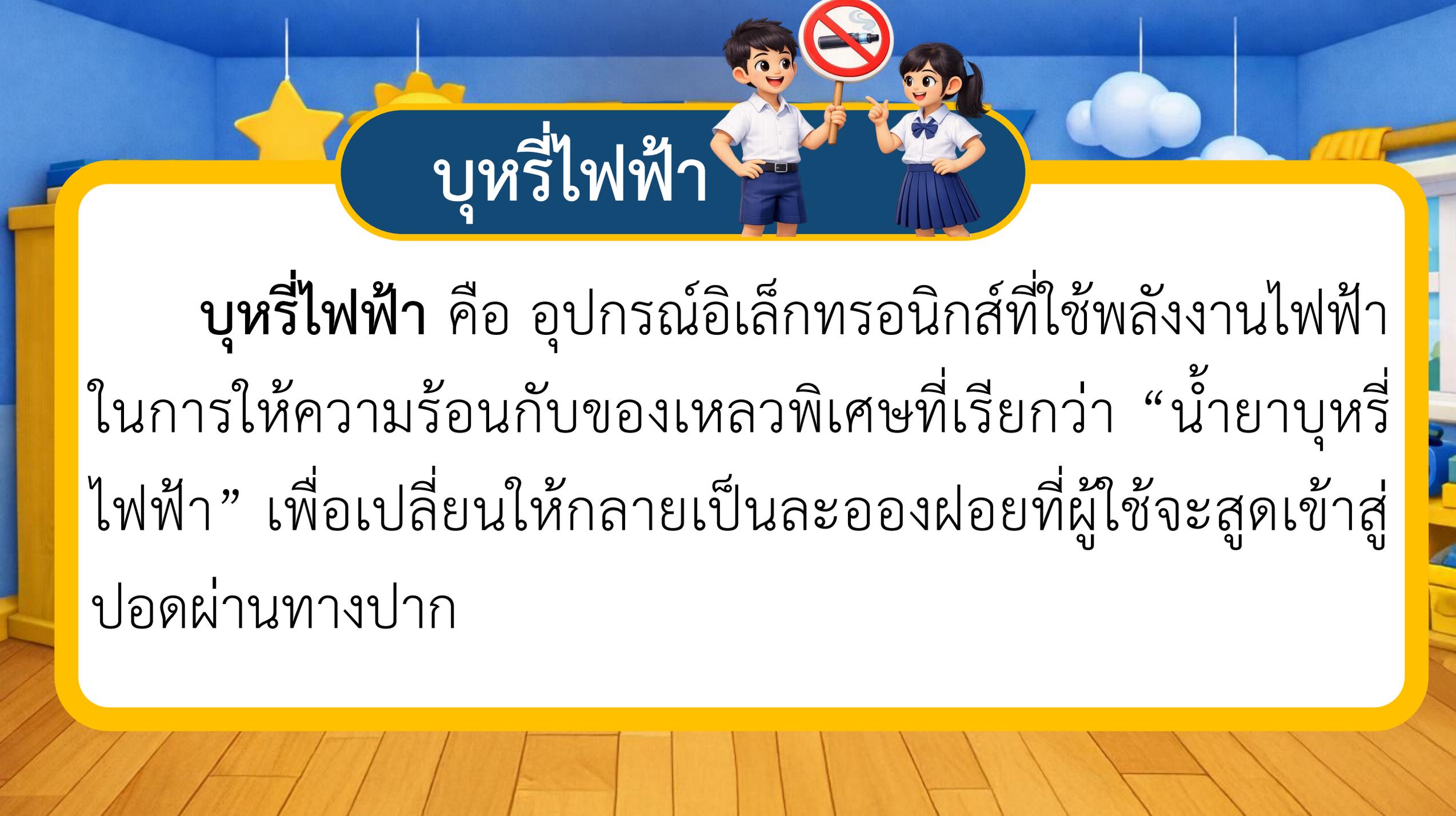
ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ชีวิตพลิกผันที่อาจเกิดกับใครก็ได้

หากคุณยังไม่รู้ความจริงของบุหรี่

เผยแพร่โดย : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.)

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=omxHn๙๔Pzlo>

บุหรี่ไฟฟ้า

บุหรี่ไฟฟ้า คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้พลังงานไฟฟ้าในการให้ความร้อนกับของเหลวพิเศษที่เรียกว่า “น้ำยาบุหรี่ไฟฟ้า” เพื่อเปลี่ยนให้กลายเป็นละอองฝอยที่ผู้ใช้จะสูดเข้าสู่ปอดผ่านทางปาก

สารเคมีอันตรายในบุหรี่ไฟฟ้า

นิโคติน ในระดับที่อาจสูงกว่าบุหรี่ธรรมดา
โลหะหนัก เช่น นิกเกิล ตะกั่ว ที่หลุดมาจากขดลวดความร้อน
สารก่อมะเร็ง เช่น ฟอรัมาลดีไฮด์ อะเซทาลดีไฮด์
สารเคมีอื่นๆ ที่อาจเป็นพิษต่อร่างกาย

บุหรี่ไฟฟ้า ผลกระทบต่อร่างกาย

บุหรี่ไฟฟ้าอันตรายกว่าที่คิด

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

วีดิทัศน์ เรื่อง บุหรี่ไฟฟ้า ส่งผลกระทบต่อร่างกายอย่างไร

เผยแพร่โดย : มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (มสบ.)

ที่มา : [https://youtu.be/gCahggGt๗ao?si=E๕-](https://youtu.be/gCahggGt๗ao?si=E๕-Gi๗YzJonprM๑D)

[Gi๗YzJonprM๑D](https://youtu.be/gCahggGt๗ao?si=E๕-Gi๗YzJonprM๑D)

โรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่

๑. โรคมะเร็งปอด
๒. โรคถุงลมโป่งพอง
๓. โรคหัวใจ

สุรา

มีผลทำให้เกิดพิษต่อระบบต่างๆที่สำคัญ คือ

๑. พิษต่อระบบประสาทส่วนกลาง
๒. พิษต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด
๓. พิษต่อการทำงานของตับ

สุรา

มีผลทำให้เกิดพิษต่อระบบต่างๆที่สำคัญ คือ

๔. ระบบเผาผลาญและต่อมไร้ท่อ
๕. พิษต่อระบบต้านเชื้อโรค
๖. พิษต่อทารกในครรภ์

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

วีดิทัศน์ เรื่อง ผลเสียของการดื่มสุรา

เผยแพร่โดย : คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=VclUETWb๘wo>

โรคที่เกิดจากการดื่มสุรา

๑. โรคพิษสุราเรื้อรัง มีลักษณะอาการอยากหรือกระหาย ต้องการดื่มสุราจนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ถ้าหากไม่ได้ดื่ม จะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน เหงื่อออก มือสั่น กระวนกระวาย
๒. โรคมะเร็งตับ พบมากเป็นอันดับ ๑ ในเพศชาย และอันดับ ๕ ในเพศหญิง

ยาบ้า

โรคประสาทที่เกิดจากการเสพยาบ้า แบ่งออกได้ ๒ ชนิด

๑. โรคประสาทชนิดวิตกกังวล จะมีอาการวิตกกังวลเกือบตลอดเวลา ไม่สบายใจ หวาดวิตกมากเกินไปโดยไม่สมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีอาการตึงของกล้ามเนื้อ ใจสั่น อาจมีอาการตัวร้อน รู้สึกชา เป็นแสบๆ หายใจไม่เต็มปอด เบื่ออาหาร มีเหงื่อออกตามมือและเท้า

ยาบ้า

โรคประสาทที่เกิดจากการเสพยาบ้า แบ่งออกได้ ๒ ชนิด

๒. โรคประสาทชนิดหวาดกลัว มีความกลัวอย่างรุนแรงโดยไม่มีสาเหตุ โดยจะมีอาการหวาดกลัวแสดงออกในรูปของการเป็นลม อ่อนเพลีย ใจสั่น เหงื่อออก คลื่นไส้ ซึ่งสิ่งที่เป็นโรคประสาทชนิดนี้จะหวาดกลัว ได้แก่ กลัวการอยู่ตามลำพัง กลัวสถานการณ์บางอย่าง กลัววัตถุ กลัวกิจกรรม กลัวการลอบทำร้าย และการถูกตามฆ่า

ยาเลิฟ ยาอี และยาไอซ์

เป็นสารเสพติดที่จัดว่าอยู่ในกลุ่มเดียวกัน แพร่หลาย ในกลุ่มวัยรุ่นชายหญิงตามสถานรื่นเริงต่างๆ ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท และหลอนประสาท เมื่อเสพเข้าไปจะทำให้มีอาการเคลิบเคลิ้ม มีความสนุกสนานได้ทุกสถานการณ์ มีความต้องการทางเพศสูง ซึ่งบางรายอาจมีผลทำให้เกิดพฤติกรรมการสำส่อนทางเพศ จึงเป็นเหตุให้มีโอกาสเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ง่าย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรค ครั้งที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง มหันตภัยจากสารเสพติด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรค ครั้งที่ ๑
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำหมายเลขของโรคหรืออาการที่เกิดจากสารเสพติดมาใส่ในช่องประเภทของสารเสพติด
ให้ถูกต้องและสัมพันธ์กัน

สุรา	บุหรี่
ยาบ้า	ยาเลิฟ ยาอี และยาไอซ์

ใบงานที่ ๑

เรื่อง ความสัมพันธ์ของการใช้ สารเสพติดกับการเกิดโรค ครั้งที่ ๑

1. โรคมะเร็งปอด
2. เกิดภาพหลอน เพ้อคลั่ง
3. โรคหัวใจ
4. โรคมะเร็งตับ
5. มีความต้องการทางเพศสูง
6. อาการเคลิบเคลิ้ม
7. มีความสนุกสนานได้ทุกสถานการณ์
8. โรคพิษสุราเรื้อรัง
9. โรคถุงลมโป่งพอง
10. โรคประสาทชนิดวิตกก
11. ตับแข็ง
12. มีความกล้าอย่างรุนแรงโดยไม่มีสาเหตุ

นำเสนอใบงาน

ความสัมพันธ์ของการใช้

สารเสพติดกับการเกิดโรค ครั้งที่ ๑

เพราะเหตุใดการเสปสารเสปติด
จึงทำให้เกิดโรคได้

หากบุคคลในครอบครัว
ของนักเรียนเสปสารติด
นักเรียนจะ**แนะนำ**บุคคลเหล่านั้น
อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติด
กับการเกิดโรค ตอนที่ ๒

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่

www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องจัดเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรค ครั้งที่ ๒
๒. ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรค ครั้งที่ ๒

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

